

for, at man tidligere har gjort Regning paa at kunne hjælpe sig med 12 Millioner Kr. Overfor dette Forhold har Udvalget meget naturligt været henvist til at undersøge, om det ikke skulde være muligt at tilvejebringe Jortet for en Sum, der i alt fald noget mere nærmede sig til den tidligere Overslagssum. Udvalget har konfereret med Krigsministeriet, men af de Dplysninger, som ere forelagte Udvalget, fremgaar det, at man ikke godt tør gjøre Jortet mindre, end det er projekteret, fordi de store Drøn fra det ene Sæt Kanoner, hvis disse stilledes tættere ved hinanden, vilde fortrædige Befæstningen ved de øvrige Kanoner i en saadan Grad, at det væsentlig vilde hæmme Betjeningen, og endvidere er det oplyst, at hvad man vilde kunne vinde ved at formindste Jortets Omfang ved at flytte Kanontaarnene tættere sammen, vilde kun blive forholdsvis ubetydeligt i Sammenligning med, hvad Jortet alligevel vil komme til at koste. Under disse Omstændigheder har Udvalget ikke trostet sig til at foreslaa nogen Nedsettelse i Befæstningen til dette Jort, uagtet det meget villig indrømmer, at en Sum af 15 Millioner Kroner er meget stor for at stille to svære Kanoner op. Men vi skjønne ikke, at der er nogen Maade at raade Bod paa dette Forhold. Ville vi have de 10 Kanoner derude, saa vi det ikke billigere. Der kunde nu være Spørgsmaal om at indskrænke Antallet af Kanoner paa Jortet f. Ex. fra 10 til 6. Derved vilde man ganske vist ogsaa kunne bringe Prisen paa Jortet en Del ned, men vi have ikke kunnet skule for os selv, at et isoleret liggende Jort, paa hvilket det Arbejde væsentlig vil komme til at hvile at holde en fjendtlig Flaade udenfor Bombardementsaffand, og som altsaa for en væsentlig Del vil være Hjørnesten i Kjøbenhavns Forvar mod Søiden, ikke forstandigvis kan udrustes med et mindre Antal svære Kanoner end det, Regjeringen har gjort Regning paa. Jeg tror, at Regjeringen i sine Forbringinger er gaaet saa lavt ned, som den forstandigvis kan og bør gaa. Under disse Omstændigheder har Udvalgets Flertal troet at maatte indstille Forslaget til uforandret Vedtagelse, og det er denne Indstilling, jeg hermed tillader mig at anbefale Thinget paa det Barmeste.

J. Bedersen: Det ærede Medlem for 3die Kreds (Chr. Nielsen) og jeg have, som det vil ses af Betænkningen, ikke kunnet slutte os til den Indstilling, der foreligger fra Flertallets Side. Vi have ikke kunnet skjønne, at det lod sig gjøre eller vilde være rigtigt at gennemføre et Stykke af Kjøbenhavns

Befæstning for sig. Vi tror, at skal der overhovedet gjøres Noget for den yderligere Udvikling af Kjøbenhavns Søbefæstning, saa vil det kun kunne ske i Forbindelse med en samlet Overveelse af, hvad den hele Befæstningsplan vil koste, og af den Udstrækning, den vil faae. Jeg veed ikke, hvorfor Regjeringen i Aar har stilt sit Befæstningsforslag ad i to. Hvis man har gjort det i den Forventning, at kunde man ikke enes om det Hele, saa kunde man dog muligvis enes om et Stykke og da navnlig om det Stykke, som angaar Søbefæstningen, idet den maaste skulde være mindre upopular end Landbefæstningen, saa tror jeg uden Tvivl, at man har taget feil. Det vil vise sig, at man endnu almindeligt har den samme Opfattelse af dette Forhold som tidligere, den nemlig, at en Søbefæstning uden Tvivl vil drage en Landbefæstning efter sig. Jeg skal gjøre opmærksom paa, at denne Opfattelse allerede er kommet meget bestemt frem for mange Aar siden, da der var Tale om den nuværende Søbefæstning udenfor Kjøbenhavn. Det blev nemlig den Gang i Rigsraadet af Tjenerning gjort gjældende — der forlangtes da et mindre Beløb, mellem 7 og 8 Mill. Kr. — at Voteringen af denne Bevilling uden Tvivl vilde medføre Kjøbenhavns fuldstændige Befæstning, og at de, der ikke vilde have denne Befæstning, heller ikke burde gaa med til denne Bevilling. Med den høiterede Formands Samtykke skal jeg oplæse nogle faa Ord. Efter at have fremhævet, at Afstemningen har den Betydning, at Landbefæstningen følger efter Søbefæstningen som en absolut Nødvendighed, sagde han: „Jeg vil gjerne tro, at ærede Medlemmer ville svare: Ja, vi tænkte nok, at vi, naar vi først fik Søbefæstningen, havde fanget Landbefæstningen. Men vi Andre, der ikke ønske at befæste Hovedstaden, Residensstaden, Handelsstaden med de 150,000 Indbyggere“ — ja nu er Tallet jo det dobbelte — „og udsætte den for alle de Eventualiteter og Ulykker, som følge af, at den er en Fæstning, vi ville ikke begynde“. Den samme Opfattelse er jo ogsaa senere kommet frem, da vi forrige Gang fik forelagt et Forslag om Kjøbenhavns Søbefæstning i 1875—76, ganske vist en Befæstning, der var noget større og mere omfattende og ogsaa noget dyrere end den, der nu foreslaas. Da viste det sig jo, at den Opfattelse strax blev almindelig: Det gaar ikke an at begynde paa Søbefæstningen, dersom man ikke vil have Landbefæstningen med. Der var, om jeg ikke hukter feil, en lille Randløse, en lille Antydning i Ministerens Forslag den Gang, der gik ud paa, at Landbefæstning